

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

12. lipnja 2014.*

„Carinska unija i zajednička carinska tarifa – Izuzimanje od carinskog nadzora robe koja podliježe plaćanju uvoznih carina – Nastanak carinskog duga“

U predmetu C-75/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bundesfinanzhof (Njemačka), odlukom od 11. prosinca 2012., koju je Sud zaprimio 14. veljače 2013., u postupku

SEK Zollagentur GmbH

protiv

Hauptzollamt Gießen,

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: A. Borg Barthet (izvjestitelj), predsjednik vijeća, S. Rodin i F. Biltgen, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za SEK Zollagentur GmbH, T. Ulbrich, *Rechtsanwalt*,

— za Europsku komisiju, B.-R. Killmann i L. Keppenne, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što ja saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez njegovog mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 50. i 203. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL L 302, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 110.), kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ) br. 648/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. travnja 2005. (SL L 117, str. 13.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 17., str. 137.; u daljnjem tekstu: Carinski zakonik).
- 2 Zahtjev za prethodnu odluku upućen je u okviru spora između društva SEK Zollagentur GmbH (u daljnjem tekstu: SEK Zollagentur) i Hauptzollamt Gießen vezano uz tužiteljev zahtjev za povrat propisanih carina zbog toga što mu je dotična roba izuzeta od carinskog nadzora prilikom provoznog postupka.

Pravni okvir

- 3 Članak 4. Carinskog zakonika propisuje:

„U smislu ovog Zakonika vrijede sljedeće definicije:

[...]

- 13) ‚Carinski nadzor‘ su mjere koje carinska tijela poduzimaju kako bi osigurala provedbu carinskih propisa te, po potrebi, i ostalih propisa koje se primjenjuju na robu koja podliježe carinskom nadzoru.
- 14) ‚Carinske provjere‘ su posebne radnje koje carinska tijela poduzimaju radi osiguranja pravilne primjene carinskih propisa i drugih propisa koji se odnose na unos, iznos, provoz, prijenos i krajnju uporabu robe koja se kreće između carinskog područja Zajednice i trećih zemalja, te na prisutnost robe koja nema status robe Zajednice; takve radnje uključuju pregled robe, provjere podataka u deklaraciji te provjere postojanja i vjerodostojnosti isprava podnesenih u elektroničkom ili pisanom obliku, pregled poslovnih knjiga i drugih isprava o poslovanju, pregled prijevoznih sredstava, pregled prtljage i ostalih stvari koje putnici nose sa sobom ili na sebi, te obavljanje službenih pretraga i drugih potrebnih radnji.
- 15) ‚Carinski dopušteno postupanje ili uporaba robe‘ je:
  - (a) stavljanje robe u carinski postupak;
  - (b) unos robe u slobodnu zonu ili slobodno skladište;
  - (c) ponovni izvoz robe iz carinskog područja Zajednice;
  - (d) uništenje robe;
  - (e) ustupanje robe u korist države.

[...]

- 20) ‚Puštanje robe‘ je radnja kojom carinska tijela stavljaju robu na raspolaganje u svrhe određene carinskim postupkom u koji je roba stavljena.

[...]“

4 U članku 37. stavku 1. navedenog zakonika navodi se:

„Roba koja je unesena u carinsko područje Zajednice podliježe carinskom nadzoru od trenutka njezina unosa. Takva roba može biti predmetom carinskih provjera u skladu s važećim odredbama.“

5 Prema odredbi članka 50. Carinskog zakonika:

„Roba podnesena carini ima status robe u privremenom smještaju sve dok joj se ne odredi carinski dopušteno postupanje ili uporaba. Takva se roba u daljnjem tekstu naziva ‚robom u privremenom smještaju‘.“

6 Članak 91. Carinskog zakonika određuje:

„1. Postupak vanjskog provoza omogućuje kretanje robe od jedne točke do druge unutar carinskog područja Zajednice, i to:

(a) robe koja nema status robe Zajednice, a da ona ne podliježe plaćanju uvoznih carina i drugih davanja ili mjera trgovinske politike;

[...]

2. Kretanje iz stavka 1. odvija se:

(a) u okviru postupka vanjskog provoza Zajednice;

[...]“

7 U članku 92. Carinskog zakonika predviđa se:

„1. Postupak vanjskog provoza završava i obveze korisnika su ispunjene kada je roba stavljena u postupak i potrebne isprave podnesene odredišnom carinskom uredu u skladu s odredbama određenog postupka.

2. Carinska tijela zaključuju postupak [vanjskog provoza] kada na temelju usporedbe podataka dostupnih otpremnom carinskom uredu i podataka dostupnih odredišnom carinskom uredu mogu utvrditi da je postupak završen na ispravan način.“

8 U članku 96. stavku 1. tog zakonika navodi se:

„Glavni obveznik je korisnik postupka u okviru postupka vanjskog provoza u Zajednici. On je odgovoran za:

(a) predaju robe odredišnom carinskom uredu u nepromijenjenu stanju i u propisanom roku, pri čemu je dužan poštovati mjere koje su carinska tijela usvojile radi osiguranja istovjetnosti robe;

(b) poštivanje odredaba koje se odnose na postupak provoza Zajednice[.]“

9 Članak 201. stavak 1. navedenog zakonika određuje:

„Uvozni carinski dug nastaje:

(a) puštanjem u slobodni promet robe koja podliježe plaćanju uvoznih carina [...]

[...]“

10 U članku 203. Carinskog zakonika navodi se:

„1. Uvozni carinski dug nastaje:

— [...] izuzimanjem ispod carinskog nadzora robe koja podliježe plaćanju uvoznih carina.

2. Carinski dug nastaje u trenutku izuzimanja robe ispod carinskog nadzora.

3. Dužnici su:

— osoba koja je izuzela robu ispod carinskog nadzora,

[...]

— ako je primjereno, osoba koja se mora pridržavati obveza koje proizlaze iz privremenog smještaja robe ili iz uporabe carinskog postupka u koji je [ta] roba bila stavljena.“

11 Člankom 236. stavkom 1. istog zakonika propisano je:

„Uvozne ili izvozne carine vratit će se do iznosa za koji se dokaže da u trenutku plaćanja nije bio utvrđen u skladu sa zakonom ili da je uknjižen protivno članku 220. (2) [stavku 2.].

[...]“

12 Prema odredbi članka 398. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe br. 2913/92 (SL L 253, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 1., str. 3.) kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1192/2008 od 17. studenoga 2008. (SL L 329, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 11., str. 207.):

„Osobe koje žele obavljati provozne postupke Zajednice bez podnošenja robe i odgovarajuće deklaracije za provozni postupak polaznoj carinarnici ili nekom drugom ovlaštenom mjestu mogu dobiti status ovlaštenog pošiljatelja.

[...]“

Glavni postupak i prethodna pitanja

13 Dana 15. siječnja 2010. na carinsko područje Europske unije unesena je pošiljka od dvanaest držača za bicikle. Pošiljka je smještena u privremeno skladište, a vlasnik tog skladišta robu je podnio carini te je za nju podnio skraćenu deklaraciju.

14 SEK Zollagentur je 17. siječnja 2010. podnio deklaraciju o stavljanju držača za bicikle u carinsko postupanje u okviru postupka vanjskog provoza Zajednice. Držači za bicikle istog su dana pušteni u deklarirani postupak.

15 Prijevoznik koji postupuje po nalogu društva SEK Zollagentur, ovlaštenog pošiljatelja, sljedećeg je dana trebao primiti više pošiljki za isporuku, uključujući i spomenutu robu iz privremenog skladišta, te iste dostaviti primatelju u Grevenu (Njemačka).

16 Primatelj je prilikom dolaska pošiljki robe utvrdio da se držači za bicikle ne nalaze među tim pošiljkama te je o tome obavijestio određeni carinski ured.

- 17 Hauptzollamt Gießen tada je pisao SEK Zollagenturu kako bi od njega zatražio informacije o mjestu gdje se nalaze držači za bicikle. To je društvo odgovorilo da držači za bicikle nisu mogli biti ukranci 17. siječnja 2010. Društvo je tvrdilo da vlasnik privremenog skladišta nije bio u mogućnosti zadržati u svom skladištu pohranjene pošiljke te ih predati prijevozniku. Zbog navedenog držači za bicikle nisu predani prijevozniku, kako je bilo predviđeno, nego su ostali u privremenom skladištu.
- 18 Ponovljena dostava držača za bicikle organizirana je 1. veljače 2010. nakon što je pokrenut novi proвозni postupak. Primatelj je tada putem odredišnog carinskog ureda navedenu robu pustio u slobodan promet te je uplatio 2000 eura na ime uvoznih carina.
- 19 Hauptzollamt Gießen je od društva SEK Zollagentur tražio isti iznos i zbog toga što je to društvo onemogućilo carinski nadzor robe time što istu nije podnijelo odredišnom uredu prilikom prvog proвозnog postupka.
- 20 SEK Zollagentur je smatrao da potraživane uvozne carine nisu propisane zakonom te je zatražio povrat sredstava sukladno članku 236. Carinskog zakonika. Naime, tvrdio je da je proвозni postupak započeo tek u trenutku kad je roba stvarno preuzeta iz skladišta, neovisno o podnesenoj deklaraciji. Carinski postupak vanjskog proвозa Zajednice tako nije ni započeo prije početka prijevoza, pa je slijedom toga za izuzimanje od carinskog nadzora odgovoran jedino vlasnik privremenog skladišta.
- 21 Nakon što mu je odbijen prigovor na odluku kojom se odbija njegov zahtjev za povrat sredstava, SEK Zollagentur je podnio tužbu pred Finanzgericht Hessen (sud za financije u Hessenu) koji je potvrdio odluku o odbijanju povrata sredstava s obrazloženjem da carine nije moguće vratiti budući da su one propisane zakonom. Društvo je stoga podnijelo „reviziju“ Bundesfinanzhofu.
- 22 U tim okolnostima, Bundesfinanzhof je odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li relevantne odredbe Carinskog zakonika, prije svega članak 50., tumačiti u smislu da se smatra da je roba koju su carinske vlasti povjerile određenoj osobi radi privremenog smještaja na odobreno mjesto izuzeta od carinskog nadzora, ako je ista deklarirana za postupak vanjskog proвозa, ali tijekom predviđenog prijevoza stvarno ne prati pripremljene proвозne isprave te nije podnesena carinskom uredu na odredištu?
2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje:
- U tom slučaju, je li osoba koja je kao ovlaštena pošiljatelj stavila robu u proвозni postupak dužnik sukladno članku 203. stavku 3. prvom podstavku Carinskog zakonika ili članku 203. stavku 3. četvrtom podstavku tog zakonika?“

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 23 Sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku u prvom se pitanju pita treba li članke 50. i 203. Carinskog zakonika tumačiti u smislu da se smatra da je izuzeta od carinskog nadzora roba koja je stavljena u privremeni smještaj, ako je ista deklarirana za postupak vanjskog proвозa Zajednice, ali ne napusti skladište niti bude podnesena odredišnom carinskom uredu, iako su ovom potonjem podnesene proвозne isprave.
- 24 Prije svega potrebno je odrediti trenutak u kojem sukladno Carinskom zakoniku prestaje privremeni smještaj robe, a započinje stavljanje u carinski postupak vanjskog proвозa Zajednice.

- 25 S tim u vezi valja podsjetiti da članak 50. Carinskog zakonika treba tumačiti u smislu da se roba koja nema status robe Zajednice, s carinskom deklaracijom koju su odobrila carinska tijela u svrhu stavljanja u carinski postupak vanjskog provoza Zajednice i u statusu robe u privremenom smještaju, stavlja u navedeni carinski postupak, pa se time carinski dopušteni postupak ili uporaba određuje u trenutku kad je naloženo preuzimanje te robe (presuda *Codirex Expeditie*, C-542/11, EU:C:2013:429, t. 55.).
- 26 Stoga, roba poput one iz glavnog postupka može biti obuhvaćena postupkom vanjskog provoza u Zajednici tek od trenutka njezinog preuzimanja. Međutim, iz podataka što ih je dostavio sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da je preuzimanje predmetne robe iz glavnog postupka izvršeno 17. siječnja 2010. te je stoga ona stavljena u carinski postupak vanjskog provoza u Zajednici počevši od tog dana.
- 27 Kako bi se dao odgovor na prvo pitanje, formulirano na ovaj način, valja ispitati može li realno biti izuzeta od carinskog nadzora roba koja nije napustila skladišno područje, ali su carinskom uredu na odredištu podnesene provozne isprave.
- 28 S tim u vezi valja podsjetiti da prema praksi Suda pojam izuzimanja robe [...] od carinskog nadzora iz članka 203. stavka 1. Carinskog zakonika treba shvatiti tako da obuhvaća svako činjenje ili propust koje ima za posljedicu onemogućavanje, makar i na kraće vrijeme, nadležnog carinskog tijela da pristupi robi pod carinskim nadzorom i da izvrši provjere predviđene člankom 37. stavkom 1. Carinskog zakonika (presuda *D. Wandel*, C-66/99, EU:C:2001:69, t. 47.; presuda *Liberexim*, C-371/99, EU:C:2002:433, t. 55.; i presuda *Hamann International*, C-337/01, EU:C:2004:90, t. 31.).
- 29 S obzirom na to da je sukladno članku 96. Carinskog zakonika glavni obveznik među ostalim odgovoran i za predaju robe u nepromijenjenu stanju odredišnom carinskom uredu, neosporno je da provozna isprava koja pokriva prijevoz robe stavljene u postupak vanjskog provoza Zajednice ima važnu ulogu za dobro funkcioniranje tog postupka. Udaljavanje robe, makar ono bilo i privremeno, moglo bi stoga ugroziti same ciljeve tog postupka u slučajevima kad se njime, suprotno onome što je propisano člankom 37. Carinskog zakonika, onemogućava svaku eventualnu rekviziciju dotične robe od strane carinske službe. Osim toga, takvo privremeno udaljavanje otežava i identifikaciju, kako robe koja je predmet provoznog postupka, tako i carinskog postupka koji se na nju primjenjuje (po analogiji vidjeti presudu *British American Tobacco*, C-222/01, EU:C:2004:250, t. 52.).
- 30 U takvim okolnostima privremeno udaljavanje provozne isprave od robe navedene u toj ispravi treba se smatrati izuzimanjem dotične robe od carinskog nadzora. Naime, prema tumačenju koje je Sud dao u presudama *D. Wandel* (EU:C:2001:69), *Liberexim* (EU:C:2002:433) i *Hamann International* (EU:C:2004:90), to udaljavanje predstavlja upravo činjenje koji ima za posljedicu onemogućavanje, makar i na kraće vrijeme, nadležnog carinskog tijela da pristupi robi pod carinskim nadzorom i da izvrši provjere predviđene carinskim propisima Europske unije (u tom smislu vidjeti presudu *British American Tobacco*, EU:C:2004:250, t. 53.).
- 31 Jednako tako valja podsjetiti da prema ustaljenoj sudskoj praksi izuzimanje robe od carinskog nadzora pretpostavlja samo ispunjavanje određenih objektivnih kriterija, kao što je fizička odsutnost robe na odobrenom mjestu za skladištenje u trenutku kad carinsko tijelo namjerava pristupiti ispitivanju dotične robe (vidjeti presudu *D. Wandel*, EU:C:2001:69, t. 48. i presudu *Liberexim*, EU:C:2002:433, t. 60.).
- 32 Stoga, da bi se radilo o izuzimanju robe od carinskog nadzora dovoljno je da je roba bila objektivno izuzeta od eventualnog nadzora, neovisno o tome je li nadležno tijelo takav nadzor stvarno i provelo (presuda *British American Tobacco*, EU:C:2004:250, t. 55.).

- 33 Uzevši u obzir sva prethodna razmatranja na prvo pitanje valja odgovoriti da članke 50. i 203. Carinskog zakonika treba tumačiti u smislu da se smatra da je izuzeta od carinskog nadzora roba koja je stavljena u privremeni smještaj, kad je deklarirana za postupak vanjskog provoza Zajednice, ali nije napustila skladište niti je podnesena odredišnom carinskom uredu, iako su ovom potonjem podnesene proвозne isprave.

Drugo pitanje

- 34 Sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku u drugom se pitanju pita treba li članak 203. stavak 3. Carinskog zakonika tumačiti u smislu da je, pod okolnostima kao u glavnom postupku, u slučaju izuzimanja robe od carinskog nadzora osoba koja je kao ovlaštenu pošiljatelj stavila tu robu u carinski postupak vanjskog provoza Zajednice dužnik sukladno navedenoj odredbi.
- 35 Valja podsjetiti da prema praksi Suda, ako je u trenutku izuzimanja predmetne robe od carinskog nadzora ta roba već stavljena u postupak vanjskog provoza u Zajednici, nositelj tog postupka je, kao glavni obveznik u smislu članka 96. stavka 1. Carinskog zakonika, taj od kojeg se traži ispunjenje obveza koje proizlaze iz korištenja tim postupkom te je on odgovoran i za plaćanje carinskog duga u smislu članka 203. stavka 3. četvrtog podstavka tog zakonika, ako se ne primjenjuju odredbe predviđene u prva tri podstavka stavka 3. (presuda Codirex Expeditie, EU:C:2013:429, t. 33.).
- 36 S druge strane, ako u trenutku tog izuzimanja roba još nije stavljena u postupak vanjskog provoza u Zajednici nego je i dalje u privremenom smještaju, za plaćanje carinskog duga odgovorna je, ako se ne primjenjuju odredbe predviđene u prva tri podstavka članka 203. stavka 3. Carinskog zakonika, osoba koja, s obzirom da je odgovorna za ispunjenje obveza koje proizlaze iz privremenog smještaja, nakon istovara drži tu robu kako bi osigurala njezin premještaj ili skladištenje (u tom smislu vidjeti presudu United Antwerp Maritime Agencies i Seaport Terminals, C-140/04, EU:C:2005:556, t. 39., te presudu Codirex Expeditie, EU:C:2013:429, t. 34.).
- 37 No, kako je već i spomenuto u točki 26. ove presude, roba o kojoj je riječ u glavnom postupku ušla je u carinski postupak vanjskog provoza Zajednice. Stoga je nositelj tog postupka, dakle SEK Zollagentur, s obzirom na to da je kao ovlaštenu pošiljatelj glavni obveznik u smislu članka 96. Carinskog zakonika, odgovoran za plaćanje carinskog duga u smislu članka 203. stavka 3. četvrtog podstavka tog zakonika, ako se ne primjenjuju odredbe predviđene u prva tri podstavka stavka 3., a što mora utvrditi sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku.
- 38 Uzevši u obzir sve prethodno navedeno, na drugo pitanje valja odgovoriti da članak 203. stavak 3. četvrti podstavak Carinskog zakonika treba tumačiti u smislu da je, pod okolnostima kao u glavnom postupku, u slučaju izuzimanja robe od carinskog nadzora osoba koja je kao ovlaštenu pošiljatelj stavila tu robu u carinski postupak vanjskog provoza Zajednice dužnik sukladno navedenoj odredbi.

Troškovi

- 39 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

- 1. Članke 50. i 203. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice, kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ) br. 648/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. travnja 2005., treba tumačiti u smislu da se smatra da je izuzeta**

od carinskog nadzora roba koja je stavljena u privremeni smještaj, kad je deklarirana za postupak vanjskog provoza Zajednice, ali nije napustila skladište niti je podnesena odredišnom carinskom uredu, iako su ovom potonjem podnesene provozne isprave.

- 2. Članak 203. stavak 3. četvrti podstavak Uredbe br. 2913/92, kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom br. 648/2005, treba tumačiti u smislu da je, pod okolnostima kao u glavnom postupku, u slučaju izuzimanja robe od carinskog nadzora osoba koja je kao ovlaštenu pošiljatelj stavila tu robu u carinski postupak vanjskog provoza Zajednice dužnik sukladno navedenoj odredbi.**

Potpisi